GEFF 65 drugi susret filmskih istraživača zagreb 11 12 13 14 decembar 65

Film je lahko balon

Piiif! pa ga ni več. Kar je vmes, namreč ta Piiif!, to je pa film. Gre za »Kariokinezo« Zlatka Hajdlerja, gre pa takole: Zlatko Hajdler gre vsakič, ko predvajajo ta »svoj film«, v operaterjevo kabino in reče v zvočnik: Zlatko Hajdler, Kariokineza 139, 140, 141«, nakar zažge en filmski trak in mi na platnu vidimo kako trak tli in imamo ob tem svoje občutke... No, tako nekaj minutk gledamo, kako se reč žge, dokler ne reče Zlatko Hajdler: Konec. Član žirije, duhovni oče tega GEFF-a (Genre film festival, žanr pa veste, kaj je), sicer zdravnik — otorinolaringolog (Vladimir Petek, eden najboljših pravih »geffovcev«, mu je posvetil svoj anti-film »Doktorji lepo pojejo«; satovje, skozi katerega pronicajo svetlobe najrazličnejših oblik in barv — pa si zdaj to razložite, kakor veste in znate, če si sploh lahko razložite), torej ta dr. Pansini, je takole izjavil:

—Podeljujem nagrado in izražam največje priznanje Zlatku Hajdler. ju za film »Kariokineza«. V tem času to predstavlja največji korak anti-filma (op. avtorja: besedico film bi tukajle lahko mirne duše spustili). »Kariokineza« ni posneta, marveč nastaja v projektorju. Nastaja in izginja pred očmi publike, vedno je drugačna, brez fiksacije. Dejanje je neponovljivo, vsakič je drugačno. Programirati je mogoče samo znotraj omejenih možnosti. Nepredvideno in slučajno sta neprestano prisotna. Vloga avtorja je minimalna, on se takorekoč izenači z gledalci. Ni nujno, da avtor sam prikaže film. Če samo razloži postopek, lahko vsak gledalec sam izvede kariokinezo. Morda je potrebno poudariti, da sem kariokinezo doživel v prvi vrsti emocionalno. To je film, ki me je od vseh na Geff-u najbolj prevzel, bil sem vznemirjen.«

Tako je bil vznemirjen neki režiser — amater, ki je tudi sodeloval na prireditvi, da je dejal, da bo na prihodnji Geff privlekel mino, jo zažgal, še prej pa vključil luči in kamere; da bo vse to tudi posneto... Zahvaljujoč tej »Kariokinezi«, ki je dobila nagrade, oziroma priznanje kar od štirih članov žirije (bilo jih je šest), je bilo ugotovljeno: če je res, da je Neron sežgal Rim, potem je Neron začetnik Geffa. Ubogi Neron.

Ampak Zlatko Hajdler je pa le dosegel, o čemer se mu najbrž niti sanjalo ni: vsi govorimo o »Kariokinezi« (ne glede na to, kako se pri tem držimo...), vsi bodo pisali o »Kariokinezi«... in »Kariokineza« in njen avtor bosta postala zelo popularna...

Prvi Geff, pred dvemi leti, to je bilo tiho srečanje bolj ali manj ekstremnih navdušencev in iznajditeljev. Takrat je operater projiciral filme kar iz sredine dvorane, recimo iz 17. vrste ven. Tokrat pa je bilo vse veliko bolj »nobel« in veliko bolj neumno. Pred dvema letoma smo videli mnogo zanesenjakov (in smo se prostodušno smejali, tako, da so se le ti malce osramočeno umaknili) in veliko več zares dobrih in originalnih filmčkov, izmed katerih je marsikateri celo prekašal kakšnega celovečernega, profesionalnega... Tokrat se pa kar nismo več mogli smejati! Kajti vse premalo nas je bilo takih, ki smo bili pripravljeni smejati se. Ljudje so namreč začeli vse — od začetka do konca — resno jemati! Tako so diskutirali o tem, kaj je lepo, kaj je humano, kaj je to umetnost (in verjemite, v srbohrvaščini se to zelo zelo lepo sliši, še posebno, če je vešče opremljeno z imeni slavnih mož in z njihovimi citati iz teh in teh knjig...) — na filme pa kar pozabiti. In še nekaj je bilo: na Geffu so se pojavili filmi, kot so Petrovićev »Tri«, Mimičev »Prometej z otoka Viševice«, pa kup takoimenovanih anketnih filmov, ki smo jih že davno tega gledali na beograjskem festivalu kratkih in dokumentarnih filmov. (pa še kje). Tako ima človek občutek, da imamo pri nas eno nomadsko čredo filmov, ki potujejo s festivala na festival in se predstavljajo zdaj kot eksperimentalni filmi, zdaj kot »raziskovalni«; zdaj kot anti-filmi, kot filmi — resnice in tako naprej in tako naprej, dokler jih nimamo v nekaj letih dovolj in jih... vtaknemo na primer v TV program, pa so televizijski filmi.

Hura! smo rekli maloštevilni Slovenci, ko smo slišali, da so pohvalili **Karpa Aćimovića** in **Jureta Pervanjo**. Ta dva pa nič. Menda bosta še kar naprej delala filme... Kljub »Kariokinezi«.

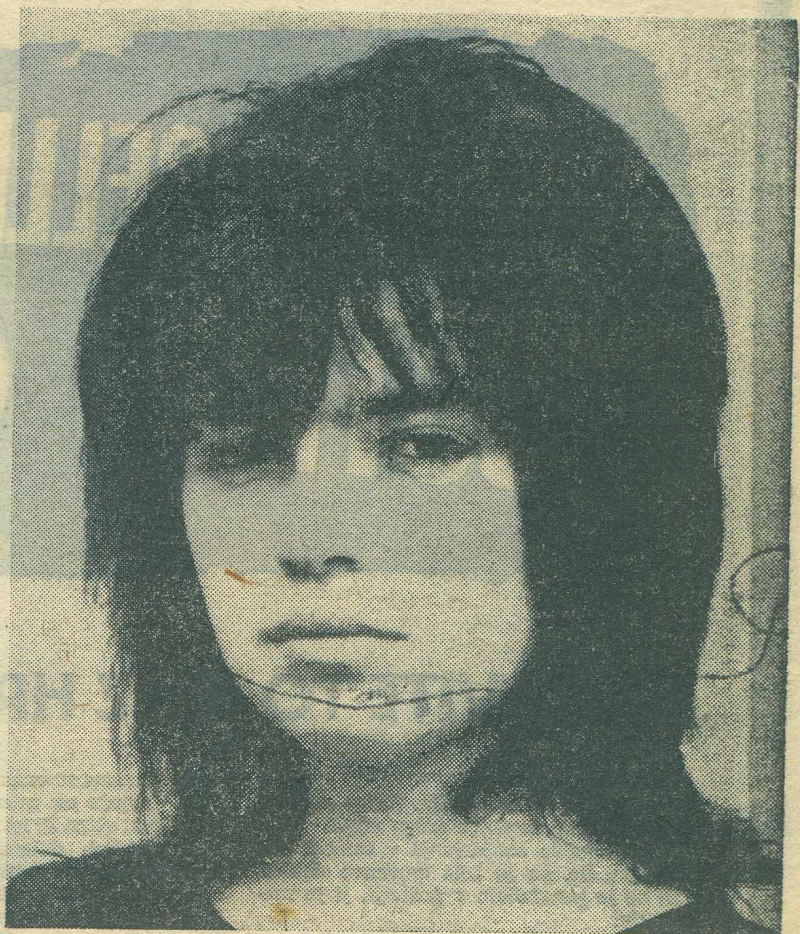
Pravita pa, da si ne moreta kaj, da ne bi zdaj tako realizirala filma »Stranišče« in ga poslala Pansiniju v spomin; le-ta je namreč tudi posnel film »Stranišče« — ki je pa čisto v redu film, celo anti-film ni, celo prevzame te — in ga posvetil Dušanu Makavejevu, avtorju filma »Človek ni ptica«. Njun »geffovski« film bi pa tole pripovedoval: školjka v prvem planu in en curek vode, ki teče toliko časa, dokler glas v ozadju ne prešteje vse do 141 (glej »Karokinezo«). Potem pa pride skozi vrata en čisto majčken človek. Konec. Le kako je mogoče? Tako majhna stvar, pa toliko časa to vzame! In toliko tekočine. Naslednji Geff bi se lahko začel s tem filmom; da bi prisotne opomnil na prejšnji, se pravi letošnji Geff.

»Divjad« in »Blues no. 7« Karpa Aćimovića in **Jureta Pervanje**, pa še **»Odmev in odziv« Vinka Rozmana**, vsi z Ljubljane. »Divjad«, to je gibčna, če že ne begajoča in nervozna kamera, ki hiti mimo ljudi in išče samo dekle v beli obleki. In kadar jo najde, se prilepi nanjo, na njen nasmeh, dokler ji spet ne uide. Srna in divjad. »Blues no. 7«; trije obrazi na treh vzporednicah. Obraz dekleta z ozadjem stolpnic, obraz neobritega fanta z barabsko žalostnim pogledom z ozadjem hiš stare Ljubljane in obraz samovšečnega gospodiča, ki se ukvarja z nedeljskim ribolovom. Ti ljudje naenkrat stopijo s svojih vzporednic in vsak s svojim stolom pridejo na prazen prostor sredi mesta, se vsedejo eden zraven drugega in nimajo kaj reči. »Odmev in odziv« pravi,

Zagrebčan Vladimir Petek: »Miss dveh

OPOZARJAMO LJUBITELJE FILMA NA IZREDNO PRILOŽNOST, DA SI LAHKO V DVORANI KINOTEKE, V PONEDELJEK, 20. t. m. OGLEDAJO SPORED NAGRAJENIH KRATKIH FILMOV S FESTIVALA V OBERHAUSENU, KI VELJA ZA NAJBOLJŠI TOVRSTNI FESTIVAL V EVROPI.

Zagrebčan Vladimir Petek: »Miss No One« (poznamo jo že izpred dveh let)

išče samo dekle v beli obleki. In kadar jo najde, se prilepi nanjo, na njen nasmeh, dokler ji spet ne uide. Srna in divjad. »Blues no. 7«; trije obrazi na treh vzporednicah. Obraz dekleta z ozadjem stolpnic, obraz neobritega fanta z barabsko žalostnim pogledom z ozadjem hiš stare Ljubljane in obraz samovšečnega gospodiča, ki se ukvarja z nedeljskim ribolovom. Ti ljudje naenkrat stopijo s svojih vzporednic in vsak s svojim stolom pridejo na prazen prostor sredi mesta, se vse. dejo eden zraven drugega in nimajo kaj reči. »Odmev in odziv« pravi, da je za gibanjem in svetlobo še nekaj ... iskanje (Proust). Težko listje in zdaj pa zdaj bel zid cerkve v hribu, pa rezko zvonenje, okno s križem, bela ploskev cerkve, listje. Sicer pa, ta film se gleda, samo gleda, ne da se pripovedovati. Odmeva in v tebi odziva.

Če bi kdo hotel npr. videti film Blues no. 7, naj ga ukrade na AGRFT ali pa naj gre na kakšen festival ... Upajmo, kot to na koncu vedno radi delamo, da se bodo slovenski fantje »držali«. Še naprej in z novimi filmi.

VESNA MARINKO